

**Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi**

Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.14.3 Doskonalenie zawodowe kadr doradczych – moduł 3 Studia podyplomowe dla doradców rolniczych

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 05 grudnia 2025 r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 oraz z 2025 r. poz. 321).

Obowiązywanie wytycznych

Niniejsze wytyczne obowiązują od dnia 15.12.2025 r.

Spis treści

I. Słownik pojęć	4
II. Wykaz skrótów	4
III. Informacje ogólne	5
IV. Przyznawanie pomocy	6
IV.1. Warunki podmiotowe	7
IV.3. Kryteria wyboru operacji	10
IV.4. Warunki realizacji operacji	11
V. Wypłata pomocy	12
VI. Zobowiązania beneficjenta	12
VII. Zwrot pomocy	13

I. Słownik pojęć

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc

doradca rolniczy – osoba, która zawodowo świadczy rolnikom usługi doradcze w zakresie prowadzenia i rozwoju gospodarstwa rolnego

Lasy Państwowe – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o lasach

ostateczny odbiorca wsparcia – doradca rolniczy zatrudniony przez beneficjenta na umowę o pracę w pełnym wymiarze, zajmujący się zawodowo doradzaniem rolnikom

regulamin naboru wniosków – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR

studia podyplomowe – studia podyplomowe w rozumieniu przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

umowa – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w ustawie PS WPR

wnioskodawca – podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy

wytyczne podstawowe – wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

II. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

CDR – Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie

I.14.3 moduł 3 – interwencja I.14.3 Doskonalenie zawodowe kadr doradczych moduł 3 Studia podyplomowe dla doradców rolniczych

Minister – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

PROW 2014-2020 – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego

Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

ustawa FP – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

ustawa o izbach rolniczych – ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych

ustawa o jednostkach doradztwa rolniczego – ustawa z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego

ustawa o lasach – ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach

ustawa PSWiN – ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

WOPP – wniosek o przyznanie pomocy

WOP – wniosek o płatność

III. Informacje ogólne

1. Niniejsze wytyczne uzupełniają wytyczne podstawowe w odniesieniu do I.14.3 moduł 3.
2. Niniejsze wytyczne określają:
 - 1) warunki przyznawania pomocy, w tym warunki przedmiotowe i podmiotowe;
 - 2) kryteria wyboru operacji wraz z określeniem minimalnej liczby punktów, umożliwiającej przyznanie pomocy oraz kryteriami rozstrzygającymi;
 - 3) warunki realizacji operacji;
 - 4) formę, w jakiej przyznawana jest pomoc beneficjentowi;
 - 5) warunki wypłaty pomocy;
 - 6) zobowiązania beneficjenta;
 - 7) warunki zwrotu wypłaconej pomocy.
3. Pomoc w ramach I.14.3 moduł 3 realizuje cel przekrojowy XCO, o którym mowa w art. 6 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115, polegający na modernizacji sektora przez sprzyjanie dzieleniu się wiedzą, innowacji i cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie do ich wykorzystywania.

4. Niniejsze wytyczne zostały wydane w celu prawidłowej realizacji przez ARiMR zadań związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy finansowej, w szczególności do opracowania ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy, regulaminu naboru wniosków oraz procedur dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy.

IV. Przyznawanie pomocy

1. Pomoc przyznaje się:
 - 1) osobie fizycznej, osobie prawnej, jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, posiadającej zdolność prawną;
 - 2) w celu zapewnienia wysokiej jakości doradztwa rolniczego poprzez doskonalenie zawodowe kadr doradczych, co przyczynia się do realizacji celu przekrojowego XCO polegającego na modernizacji sektora przez sprzyjanie dzieleniu się wiedzą, innowacji i cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie do ich wykorzystywania;
 - 3) na udział ostatecznych odbiorców wsparcia w studiach podyplomowych na kierunkach obejmujących obszary tematyczne w zakresie ustalonym przez Ministra;
 - 4) w formie refundacji kosztu udziału ostatecznych odbiorców wsparcia w studiach podyplomowych.
2. Refundacja kosztu udziału ostatecznych odbiorców wsparcia w studiach podyplomowych może być przyznana, jeżeli studia te są zorganizowane przez:
 - 1) uczelnię lub instytut PAN, które posiadają uprawnienia w zakresie nadawania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, nadane na podstawie art. 185 oraz art. 218 ustawy PSWiN lub
 - 2) instytut badawczy nadzorowany przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi lub
 - 3) publiczne Akademie Nauk Stosowanych, o których mowa w art. 16 ust. 1a ustawy PSWiN, które w dniu ogłoszenia naboru prowadzą studia I stopnia lub studia podyplomowe w dziedzinie nauk rolniczych.
3. W ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy wnioskodawca może złożyć liczbę wniosków o przyznanie pomocy równą liczbie ostatecznych odbiorców wsparcia, których chce skierować do udziału w studiach podyplomowych.

4. Ocena WOPP jest przeprowadzana z zastosowaniem preselekcji, określonej w podrozdziale VII.4. ust. 7 wytycznych podstawowych.
5. Dokumenty poświadczające deklaracje złożone we wniosku o przyznanie pomocy w ramach kryteriów wyboru oraz wykazania spełnienia warunków przyznania pomocy wnioskodawca składa na wezwanie ARiMR, po ustaleniu listy rankingowej zgodnie z regulaminem.
6. W ramach I.14.3 moduł 3 jest możliwe uzyskanie wyprzedzającego finansowania. Warunki i tryb wypłaty wyprzedzającego finansowania zostały określone w wytycznych podstawowych.

IV.1. Warunki podmiotowe

1. Pomoc jest przyznawana, jeżeli wnioskodawca prowadzi odpowiednio udokumentowaną działalność z zakresu doradztwa rolniczego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 1) zatrudnia na podstawie umowy o pracę na pełny etat doradców rolniczych, z których co najmniej połowa znajduje się na liście doradców rolniczych albo liście ekspertów przyrodniczych, prowadzonych przez CDR;
 - 2) zobowiązuje się do utrzymania zatrudnienia ostatecznego odbiorcy wsparcia skierowanego na studia podyplomowe przez co najmniej 3 lata, licząc od dnia złożenia WOP;
 - 3) nie prowadzi działalności gospodarczej, której celem jest produkcja, obrót lub dystrybucja środków, materiałów, urządzeń dla rolnictwa i leśnictwa, z wyjątkiem jednostek doradztwa rolniczego oraz izb rolniczych, realizujących zadania doradztwa rolniczego w oparciu o ustawę o izbach rolniczych.
2. Za odpowiednio udokumentowaną działalność z zakresu doradztwa rolniczego, o której mowa w ust. 1 pkt 1, uznaje się:
 - 1) prowadzenie działalności gospodarczej oznaczonej następującym kodem PKD: 74.90.Z Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana, polegającej na świadczeniu usług doradczych rolnikom w okresie ostatnich 5 lat przed dniem rozpoczęcia naboru WOPP
 - 2) oraz zrealizowanie w roku poprzedzającym dzień opublikowania ogłoszenia o naborze WOPP, co najmniej 40 udokumentowanych usług doradczych w zakresie dotyczącym działalności rolniczej lub

- 3) prowadzenie działalności doradczej w oparciu o przepisy ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego, lub
 - 4) prowadzenie działalności doradczej w oparciu o przepisy ustawy o izbach rolniczych.
3. Przez usługę doradczą w zakresie dotyczącym działalności rolniczej, o której mowa w ust. 2 pkt 2, rozumie się w szczególności:
- 1) opracowanie planu inwestycji (biznesplanu) dla rolników indywidualnych;
 - 2) przygotowanie WOPP lub WOP w ramach działań PROW 2014–2020;
 - 3) przygotowanie WOPP lub WOP w ramach interwencji PS WPR;
 - 4) sporządzenie oceny oraz opracowanie planu dostosowania (jeżeli dotyczy) gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów wzajemnej zgodności lub warunkowości;
 - 5) sporządzenie planu nawożenia lub planów przechowalnictwa nawozów naturalnych;
 - 6) prowadzenie rachunkowości rolnej (ewidencji przychodów i rozchodów, ewidencji podatkowej dla podatku dochodowego i VAT) przez okres co najmniej roku;
 - 7) pomoc w przestawianiu gospodarstwa konwencjonalnego na gospodarstwo ekologiczne objęte systemem kontroli urzędowej w rolnictwie ekologicznym;
 - 8) pomoc w dostosowaniu gospodarstwa rolnego do zasad integrowanej produkcji rolnej, potwierdzoną uzyskaniem certyfikatu przez to gospodarstwo;
 - 9) prowadzenie sygnalizacji agrofagów dla rolników indywidualnych.
4. Obowiązek dokumentowania doświadczenia w świadczeniu usług doradczych dla rolników, o których mowa w ust. 2, nie dotyczy jednostek doradztwa rolniczego oraz izb rolniczych, realizujących zadania doradztwa rolniczego w oparciu o ustawę o izbach rolniczych.

IV.2. Warunki przedmiotowe

1. Pomoc przyznaje się, jeżeli:
 - 1) ostateczny odbiorca wsparcia jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę na pełny etat w okresie nie krótszym niż 6 miesięcy, posiada dyplom ukończenia studiów oraz doświadczenie w pracy doradczej;

- 2) program studiów podyplomowych, w których bierze udział ostateczny odbiorca wsparcia jest zgodny z co najmniej jednym zakresem tematycznym ustalonym przez Ministra;
 - 3) studia podyplomowe w dyscyplinie adekwatnej do zakresu tematycznego studiów podyplomowych, wskazanej w regulaminie naboru wniosków są zorganizowane przez:
 - a) uczelnię lub instytut PAN, które posiadają uprawnienia w zakresie nadawania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, nadane na podstawie art. 185 oraz art. 218 ustawy PSWiN lub
 - b) instytut badawczy nadzorowany przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi lub
 - c) publiczne Akademie Nauk Stosowanych, o których mowa w art. 16 ust. 1a ustawy PSWiN, które w dniu ogłoszenia naboru prowadzą studia I stopnia lub studia podyplomowe w dziedzinie nauk rolniczych.
 - 4) ostateczny odbiorca wsparcia rozpocznie studia podyplomowe nie później niż 10 miesięcy od dnia złożenia WOPP oraz zakończy je nie później niż 24 miesiące od ich rozpoczęcia;
 - 5) udział w studiach podyplomowych jest bezpłatny dla ostatecznych odbiorców wsparcia, z wyłączeniem kosztu dojazdu do miejsca, w którym odbywają się zajęcia w ramach studiów podyplomowych, kosztu noclegu, kosztu wyżywienia oraz kosztu zapewnienia sprzętu IT i dostępu do sieci Internet w zajęciach organizowanych na odległość;
 - 6) operacja będzie realizowana zgodnie z warunkami realizacji operacji określonymi w regulaminie naboru wniosków i umowie.
2. Przez doświadczenie w pracy doradczej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uznaje się co najmniej 6 miesięcy aktywności związanej ze świadczeniem usług doradczych dla rolników w okresie ostatnich 6 miesięcy przed dniem opublikowania ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy, jeżeli w okresie tym ostateczny odbiorca udzielił rolnikom co najmniej 10 usług doradczych w zakresie dotyczącym działalności rolniczej.

IV.3. Kryteria wyboru operacji

1. Mają zastosowanie następujące kryteria wyboru operacji, zadeklarowane we WOPP przez wnioskodawcę:

- 1) doświadczenie wnioskodawcy w świadczeniu usług doradczych dla rolników, liczone w latach do dnia opublikowania ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy:
 - a) powyżej 5 lat do 7 lat – przyznaje się 4 punkty,
 - b) powyżej 7 lat do 10 lat – przyznaje się 6 punktów,
 - c) powyżej 10 lat do 15 lat – przyznaje się 8 punktów,
 - d) powyżej 15 lat – przyznaje się 10 punktów;
 - 2) doświadczenie wnioskodawcy w organizacji i prowadzeniu działań szkoleniowych dla rolników w okresie ostatnich 5 lat przed dniem opublikowania ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy – za każdą udokumentowaną realizację 10 działań szkoleniowych, przy czym każde działanie zrealizowane było dla co najmniej 15 osób – przyznaje się 2 punkty, maksymalnie może być przyznanych 10 punktów;
 - 3) zatrudnienie ostatecznego odbiorcy wsparcia u wnioskodawcy na podstawie umowy o pracę, liczone w latach do dnia opublikowania ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy:
 - e) powyżej 6 miesięcy do 2 lat – przyznaje się 12 punktów,
 - f) powyżej 2 lat do 5 lat – przyznaje się 10 punktów,
 - g) powyżej 5 lat do 10 lat – przyznaje się 8 punktów,
 - h) powyżej 10 lat do 15 lat – przyznaje się 6 punktów,
 - i) powyżej 15 lat – przyznaje się 4 punkty;
 - 4) studia podyplomowe, objęte operacją umożliwią ubieganie się o wpis na listę doradców rolniczych, prowadzoną przez CDR – przyznaje się 5 punktów;
 - 5) studia podyplomowe, objęte operacją umożliwią ubieganie się o uzyskanie specjalizacji, o których mowa w ustawie PS WPR – przyznaje się 5 punktów.
2. Pomoc może być przyznana na operację, która uzyskała co najmniej po 4 punkty za kryteria, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, czyli łącznie minimum 8 punktów. Punkty za poszczególne kryteria sumują się. Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania to 42.
3. W przypadku operacji, które uzyskały tę samą liczbę punktów, o przyznaniu pomocy decyduje wyższa liczba punktów przyznana za doświadczenie ostatecznego odbiorcy wsparcia w świadczeniu usług doradczych dla rolników, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

4. W przypadku operacji, które uzyskały tę samą liczbę punktów i tę samą liczbę punktów za doświadczenie ostatecznego odbiorcy wsparcia w świadczeniu usług doradczych dla rolników, o przyznaniu pomocy decyduje wyższa liczba punktów przyznana za doświadczenie wnioskodawcy w organizacji i prowadzeniu działań szkoleniowych dla rolników, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.
5. W przypadku gdy powyższe kryteria nie są rozstrzygające, o miejscu na liście rankingowej decyduje data i godzina złożenia WOPP. Wyższą pozycję na liście rankingowej uzyska wniosek, który został złożony wcześniej.
6. Za usługi doradcze dla rolników uznaje się usługi, o których mowa w podrozdziale IV.1 ust. 3.
7. Za działania szkoleniowe dla rolników uznaje się działania mające na celu przekazanie wiedzy lub umiejętności, w szczególności szkolenia, kursy, demonstracje, warsztaty, konferencje lub seminaria.

IV.4. Warunki realizacji operacji

1. Zakres tematyczny studiów podyplomowych określa Minister.
2. Minister przekazuje ARiMR:
 - 1) zakres tematyczny studiów podyplomowych wraz ze wskazaniem odpowiadających mu dyscyplin naukowych;
 - 2) informację o wysokości środków finansowych, przewidzianych na dany nabór wniosków o przyznanie pomocy, ewentualnie z ich podziałem na województwa.
3. Ostateczny odbiorca wsparcia może wziąć udział w studiach podyplomowych nie więcej niż 2 razy w ramach PS WPR.

V. Wypłata pomocy

1. Warunki dotyczące wypłaty pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. Ponadto niniejsze wytyczne określają następujące warunki wypłaty pomocy:
 - 1) operacja realizowana jest w jednym etapie, kończącym się złożeniem WOP;
 - 2) ostateczny odbiorca wsparcia rozpoczął i zakończył studia podyplomowe w terminie, o którym mowa w podrozdziale IV.2 pkt 4;
 - 3) wraz z WOP beneficjent przedkłada dokumenty potwierdzające poniesienie kosztu udziału ostatecznego odbiorcy wsparcia w studiach podyplomowych

oraz dokumenty potwierdzające ukończenie studiów podyplomowych przez ostatecznego odbiorcę wsparcia;

- 4) cel uznaje się za osiągnięty, jeżeli ostateczny odbiorca wsparcia otrzymał świadectwo ukończenia studiów podyplomowych zgodnie z zawartą umową.

VI. Zobowiązania beneficjenta

1. Zobowiązania w okresie związania celem⁷ zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. Ponadto beneficjent zobowiązany jest do spełnienia warunków określonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, regulaminie naboru wniosków oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, w szczególności do:
 - 1) skierowania na studia podyplomowe ostatecznego odbiorcy wsparcia, o którym mowa w podrozdziale IV.2 pkt 1, tak, aby rozpoczął i zakończył studia w terminie, o którym mowa w podrozdziale IV.2 pkt 4;
 - 2) utrzymania zatrudnienia ostatecznego odbiorcy wsparcia przez co najmniej 3 lata, licząc od dnia złożenia WOP;
 - 3) zapewnienia ostatecznemu odbiorcy wsparcia bezpłatnego udziału w studiach podyplomowych, z zastrzeżeniem podrozdziału IV.2 ust. 1 pkt 5;
 - 4) niezwłocznego poinformowania ARiMR o prawomocnym orzeczeniu sądu o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy FP;
 - 5) niefinansowania studiów podyplomowych z udziałem innych środków publicznych, a w przypadku jednostek sektora finansów publicznych, niefinansowania operacji z udziałem środków publicznych stanowiących środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub stanowiących środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi.
3. W okresie realizacji operacji oraz w okresie 3 lat od jej zakończenia beneficjent jest zobowiązany do zachowania warunków określonych w regulaminie naboru wniosków i umowie.

VII. Zwrot pomocy

- 2) Warunki zwrotu pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.
- 3) ARiMR żąda od beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy w przypadku:
 1. ustalenia niezgodności realizacji operacji z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, regulaminem naboru wniosków lub umową;
 2. niespełnienia lub niespełnienia w wymaganym okresie przez beneficjenta co najmniej jednego ze zobowiązań określonych w umowie;
 3. nieudokumentowania realizacji operacji;
 4. niezapewnienia bezpłatnego udziału ostatecznemu odbiorcy wsparcia, z zastrzeżeniem podrozdziału IV. 2 ust. 1 pkt 5;
 5. stwierdzenia finansowania operacji z udziałem innych środków publicznych, a w przypadku jednostek sektora finansów publicznych, stwierdzenia finansowania operacji z udziałem środków publicznych stanowiących środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub stanowiących środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
 6. stwierdzenia niezachowania warunków przyznania pomocy w okresie realizacji operacji oraz w okresie 3 lat od jej zakończenia, w przypadku zobowiązania, o którym mowa w podrozdziale VI ust. 2 pkt 2.
- 4) Warunki zwrotu pomocy zostaną określone w umowie.